

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LO CABO DE GASTADORS.

Quan servia al exèrcit, formant part de l' esquadra de gastadors del batalló de Figueras, teniam un coronel que havia pujat de soldat ras.

Galtas rebegudas, cara amoratada ab rams de sanch que semblaven brins de safra, un guinyapo de través que li hi partia 'l front y la cella esquerra, y que feya pensar ab lo forat de una guardiola (recort de la guerra dels set anys), dessota del nas un bigoti blanc de pua de raspall, y uns ulls vius y encesos com guspiras de foc: tal era la cara del nostre coronel.

Menut y flach era 'l seu cos, tot ell un nirvi; y tocant al geni era un frisó, una pólvora. Havia patit molt y podia compararse 'l ab una bóta de vinagre vell que s' havia anat aixugant, no quedanthi al cap de vall més que las mares.

Pero aixó sí, era valent fins al punt de encomenar la seva valentia á tot lo batalló. Prou se 'n recordan los carlins, que menjavan cada dia estufat ab bolets, tant si ganeyavan com si anavan tips.

Respecte de nosaltres, ja se sap, la vida de soldat es molt magre. De una pesseta, corrent pel mon, no n' hi ha per res, y ab la cartutxera massa plena y 'l ventrell massa vuit fa de molt mal anar.

Aixis es, que de tant en tant, ab verdadera sorpresa 'ns trobavam un conillot ó alguna gallinota á la motxilla, y ja podian á las casas de pagés tancarlos al corral aixis que veyan la columna, que fins crech que xutclantlos los feyam passar per las esclotxas, y se 'n venian al sarro, que ni ells mateixos se 'n adonavan.

Qui se 'n vá adonar al últim sigué 'l coronel, y aquest reunint lo batalló en rodona, 'ns llogi 'l orde-nansa, y acabá dihent:

—Tinguéuho entès: lo qui robi de una engruna de pa per arunt, será passat per las armas.

Lo cabo de gastadors, un minyó alt y sapat, tocant-me ab lo cotze, vá ferme 'l ullet.

—¿Qué volia dir?

—Dos dias després vaig saberho.

Eram á Castellfullit, y una pagesa anava á trobar al coronel y li hi posava en coneixement que li hi faltavan dos pollastres.

—¿Sabéu qui 'ls ha presos?

—Un soldat.

—¿Lo coneixeriau?

—No més l' hi vist l' esquena... era molt alt... es l' unich que sé.

—Está bé.

Y mana tocar formació, y ell mateix se disposá á passar per darrera de las filas á escorcollar motxillas, reseguint tot lo batalló si era necessari.

Comensá pel cabo de gastadors y encare 'm sembla que 'l sento:

—¿Al primer tapon, zurrapa!.. exclamá lleansant una

riatlla. Tenia rahó la dona, era 'l més alt del batalló.

Y de una revolada l' hi treya de la motxilla 'ls dos pollastres. Tenian lo coll trencat, la cresta cayguda y esblanquehida y 'l cap los brandejava com lo batall de una campana.

Al veure al coronel, ab la cara impregnada de sarcasme, jo estava esborronat. Lo cabo de gastadors, en cambi, ni menos vá inmutarse.

—A veure, quatre números, exclamá 'l coronel... duhéu prés aquest home... á la prevenció.

Lo pobre Quico 's deixá conduhir sense dir una paraula. Y 'l coronel ensenyant los pollastres á la pageda, preguntá:

—¿Son aquestos?

—Sí, senyor coronel.

—Donchs teniu: féulos ab arrós, que aquell bréto! ja no 'ls necessita: demá anirá á dinar ab Sant Pere.

Dugas horas després se reunia 'l concell de guerra, y en Quico confessava 'l robo dels dos pollastres.

—Los hi presos, deya, perque soch alt y grós y tinch fam y ab lo que se 'm dona, un altre podrá passar, jo no.

Las órdenes eran rigurosas, y 'l concell de guerra, sense entendre 's de atenuants, condemnava á mort al pobre Quico.

Al notificarli la sentencia, 'l cabo imperturbable arronsava las espattllas.

—Tant se val, deya: morir de fam ó morir fusellat no hi ha més diferencia sinó que la mort es molt més curta. ¿Y quán se fa aquesta funció? preguntava al capitá president del concell.

—Demá al sortir lo sol.

—¿Bona hora! respongué en Quico.

Lo poble estava esparverat al anunci de que al dia següent hi havia de haver sentencia. Una comissió de vehins, presidida per l' arcalde, sorti cap á Olot ahont s' hi trobava casualment lo Capitá general. A l' iglesia feyan rogativas. Tothom s' interessava per la vida de 'n Quico, menos lo coronel. Aquest deya:

—Es un minyó valent, me sab gréu despendreme 'n; pero no hi ha més.

Jo feya companyia al reo.

Anavan tocant horas, s' anava acostant lo darrer moment... jo tenia febra, y ell tranquil, indiferent com si tal cosa.

—¿Qué vols menjar? vá preguntarli 'l cabo de guardia.

—¿Es cert que als condemnats á mort se 'ls dona tot lo que demanan?

—Mentres siga possible...

—Possible es: anéu á tal casa, hi trobaréu una dona (era la que s' havia queixat al coronel) aquesta dona té de tenir dos pollastres morts, los hi compréu y me 'ls féu ab arrós.

—¿Quico! vaig exclamar jo.

—Me sabia gréu anarme 'n del mon sense menjar-me 'ls... Mira, semblavan tendres.

Y se 'ls vá menjar ab bon apetit.

—Pep, vá dirme després de sopar, aquí tinch un ral... tota la méva fortuna... ¿Soch ben rich? ¿eh?... Corra, vé's á l' estanch á comprarme un parell de puros... ¡Avuy, que 's vessi tot!

Y al dirme aixó estava més animat que may. Jo ho atribuhia al sopar.

—¿Ay Senyor! pensava jo tot anant á comprarli 'ls cigarros. ¡No estará aixis demá 'l pobre infelis, quan lo treguin per durlo á fusellar!

En aquell moment tornava la comissió que havia anat á Olot.

—¿Y 'l general? vaig preguntarlos.

—No hi ha esperansa. Vol que 's fassi un escarment rigurós... No l' hém pogut treure d' aquí. L' arcalde s' hi ha quedat; pero no 'n treurá res. ¡Pobre jovel!

Al tornar á la prevenció, vaig guardarme molt bé de dirli lo que la comissió acabava de notificarme. ¿A qué venia donarli un disgust? Si tenia una esperansa, millor era que la guardés fins al darrer moment. ¡Es tant dols esperar!

Vaig donarli 'ls dos puros. N' encengué un y 's ficá l' altre á la butxaca.

Tot mirant las espirals de fum, deya:

—Com hi ha mon, ho sento pèls de casa... ¡Quin disgust tindrán!.. ¡Pero tant se val!... Que 's fassan càrrech que 'ls carlins m' han mort.

Després d' apurar la punta, fins á rostirse 'l bigoti se tirá sobre la máfega. Cinch minuts després ron-cava.

Al endemá dematí, tot just apuntava l' alba, las cornetas tocavan diana, y en Quico saltava del llit. Havia dormit tota la nit ab un son.

—¿Quico! l' hi deya jo.

—¿Ja está tot preparat?

—Perdóna'm: lo coronel ha manat que fossem los de l' esquadra de gastadors los que 't fusellessem.

—Fuig home... no hi ha que perdonarte de res... Si 'us ho manant... Lo mateix hauria fet jo per tú. Aquests favors no 's negan.

Mitj hora després sortia del local y colocat entremitj del batalló, nosaltres, ab la bayoneta calada 'l guardavam.

¿Estava inmutat en Quico? No: havia encés l' últim cigarro, y caminava ab pas ferm y segur pegantli for-tas pipadas, com si hagués volgut xuclarse 'l tot de un cop.

Sortirem del poble y 'l batalló féu alto sobre un camp immediat á la carretera. Se desplegaren las compa-nyias, se formá 'l quadro, y nosaltres y en Quico, quedarem al mitj. En Quico continuava fumant, com si tal cosa. Jo tenia rampa y 'l pòls me tremolava.

Arribá 'l moment solemne, y en Quico demaná que

no 'l fessen ajenollarse y que no 'l tapessin d' ulls. Donà una darrera pipada, tot mirantse al coronel que impassible y montat en un cavall blanc, ocupava un dels ànguls del quadro; llensà la punta del cigarro, y 's quadrà esperant la descarga. Reynava un silenci sepulcral.

—¡Preparen! cridà 'l capitá que manava 'l piquet.

Y nosaltres alsarem l' arma.

—¡Apunten!.. exclamà.

Y nosaltres apuntarem.

Y en Quico dret, quiet, quadrat, com si 'l retratesin.

Tot de un plegat ressonà una véu. Era del comandant que també estava montat com lo coronel.

—¡Alto! cridà ¡No tirar!

Havia vist al cap de la carretera una persona que venia á escape, agitant un mocador blanc. Dos minuts després arribava entre mitj de nosaltres. Era l' arcaide que duya l' indult. No podia venir més á temps.

Tots instintivament ho compreguerem y 'ns posarem á plorar.

En quan á en Quico s' ajupia, y tornava á alsarse. Acabava de culir la punta del cigarro, que pochs moments avants havia llensat, se la ficava á la boca y continuava pipant.

No s' havia conmogut davant de la mort, ni 's conmovia davant de la vida.

—¡Quicol! hi deya jo abressantlo... y no sabent com treure'm las paraulas de la boca ¡tant emocional estava!

Y ell, ab la flema que no vá perdre ni un instant, me responia tot ribent:

—Ja ho véus... aquell parell de pollastres, al últim hi hagut de menjarme'ls!

A. DEL C.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

La única novetat que 'ns ha ofert lo *Retiro* vá ser la *Linda de Chamounix* cantada per las senyoras de Santis y Cescali y los senyors Rubis, Prous y Sampere. No mes vá fer que neixer y tot d' un plegat.—¡Ay que tinch! ¡Ay que tinch! la mateixa nit se 'n vá anar al calaix.

Al *Principal* continúa la companyia d' ópera semi-seria estrenant obras, que poch més ó menos venen á ser interpretadas ab éxit bastant regular.

Lo *Pipelet* del mestre Ferrari ha ofert un conjunt acertadet. Solzament qu' es aquell un género bufo de tarifa vella, que recorda una mica las sombras que 's feyan al carrer de 'n Mónach, ahont un servidor hi vá estrenar la *Historia del aprenent sabatè magre y burleta*.

Per lo demés com que la música es bonica y aquell gat de 'n Cesari hi fa de las sévas, la obra ha passat y fins ha sigut ben rebuda.

Sembla que 'l senyor Brugada, pensa fernes sentir al eminent pianista F. Plante, que segons los inteligents es lo Lagartijo dels pianistas.

Tambe tindrem ocasió d' aplaudir á la néna Gemma Cuniberty, de la que 'ls diaris madrilenyos n' han fet tants elogis que á resultar certs com esperem, Barcelona tindrà ocasió de aplaudir la primera artista dramática, en miniatura.

¿Y lo *Timbal del Bruch*? me preguntarán vostres. Donchs resulta que aquell final del segon acte que 'l senyor Soier havia cambiat, tampoch hi acaba de anar á la mida y havem tingut de recorre al que tenia avants. De modo que l' aficionat que vulgui veure per dos vegadas un drama de 'n Pitarra, es molt probable que á la segona vegada se 'l trobi tot al revés.

Nosaltres si fossem de la Empresa, al anunciar lo *Timbal del Bruch* diriam á continuació las milloras que s' hi farán al vespre.

Per lo demés, l' altre dia deya un diari, que á pesar de las criticas de certs periódichs, lo teatro s' omplia cada vegada més. Donem l' enhorabona al comerciant perque 'l género t'è sortida; pero donem lo pésame al poeta y al públich. Ni 'l drama 's millorarà perque la gent vaji al teatro, ni es probable que l' autor busqui lo verdader camí del art, si 'l públich aplaudeix los seus deliris, y res tampoch hi guanyará 'l públich aplaudintlos.

La companyia castellana ha posat en escena *Los Partidos* comedia de 'n Ventura de la Vega.

A *Novetats* se segueixen los estrenos ab un brillo que enamora. Se véu que 'n Tutau s' en cuyda. Figúrinse que 'l diumenje, van fer nada menos que *El corazon de un veterano*, *El vecino de enfrente*, *La lengua* y *La casa de fieras*.

¿Qué tal? Naturalment lo públich s' hi abrahona, que 'l dia menos pensat hi haurá desgracias per entrarhi.

Al *Espanyol* fan cada *Urganda* que canta 'l redo. També s' ha posat *La vida es sueño*, que, frament, m' hi vaig adormir.

Lo titol vá fe 'l seu efecte.

La societat *Don Ramon de la Cruz* continúa donant las sévas funcions los dijous. Es lo dia en que al *Espanyol* s' hi veu lo bó y millor de cada casa.

La funció que vé penso anarhi. Ja he prés las dis-

posicions convenientes per presentarmhi com un home. Ja tinch lo barret á planxar.

Lo *Tivoli* s' ha convertit en *L' Infern* que ó molt m' equivoco ó l' empresari s' hi fa barba d' or.

Y després encare dirán sigas devot!

Los putxinellis del *Equestre* fins al diumenje van entretenir al públich.

Sembla que are s' están fen algunas reformas al local.

Al *Circo Barcelonés*, han posat en escena l' *Angeleta* y l' *Angelet* de 'n Coll y Britapaja y *El sacristan de San Justo*. La companyia 's vá captant las simpatias del públich. La senyora Peset, encare no ha tornat.

¡Bueno!

Y are antes d' acabar, los vull dir quatre paraulas sobre la Casa Gran.

Senyors, sembla per los telégramas que l' empresari senyor Bernis ha enviat als diaris, que 's treballa molt y per are ab bastant profit perque la companyia que aquesta temporada actuará al Liceo, sigui de primer ordre.

Me concretaré á dirlos que 'l tenor Stagno ja está escriturat, lo mateix que 'n Sani y la Carolina de Cepeda. ¿Qué 'ls ne sembla?

O molt m' equivoco ó aquest any han de quedar contents.

Per altra part, lo senyor Bernis desde Milan ahont es are, diu que está gestionant otras escripturas, aixis com buscant algunas minyonas p'el cos de ball.

Un amic meu que ab aixó es competent, m'assegura que vindran unas mossas com uns sols.

Con que *prevenirse* y vagin depressa á abonarse, si volen veure pantorrillas de aprop, perque sino aquells guetos que tot ho acaparan, 'ls pendrán los puestos.

N. N. N.

REVISTA DEL MES DE NOVIEMBRE.

Ab flors, llàntias y coronas aquest mes vá treure 'l nas, uns, apenats, las portavan al pare, al fill ó al germá, que ha fet la calaverada de deixarse portar al cau; molts altres que s' ho miravan com qui mira un embalat y altres que no recordantse de mort, vius ni 'ls que vindran, han esquivat las caborias que fan sarau dins del cap, ab panallets y castanyas regadas ab bon vi blanc: cada hu per 'lla ahont 'n enfila, per tot hi ha aficionats.

Vaja, que per só altra volta al Paradis Terrenal, ja sols falta á Barcelona que á las Evas y als Adams se 'ns privi de menjar pomas y haguem de anar despulats, consumint fullas de parra per no engreixá als mal pensats. Dich aixó, perque fa dies que en un deliciós local ab nom d' Hotel Tibidabo nos convidan á estar gras, y á fen's vuidar las butzacas. Un dialech al vol cassat: —¿Tú, perque han posat Hotel? —Perque aixis fa mes gabatx —Pot ser si, ¿Y que tal serveiren? —Noy, no ho se; pro ja veurás, preguntémho á en Fontrodona, qu' es segur qu' aquest ja ho sab.

Com si signés una lluna fins are haviam contat un teatro dins d' un cove que 'l deixavan veure á ral. De la noche á la mañana veus aquí que tot plegat s' hi cala foch, tréu fumera, llensa espurnas fa un gran flam y 's va passar tan depressa com un foch de Sant Joan. ¡Pobre Massini! Poch creya que hagués de morir torrat.

Va celebrar gran festassa Sant Marí de Provensals; iglesia nova, cassinos, fins professó de llogats y 'l Senyor d' Urquinaona arronsat y ab lo cap baix; per fer estrenos d' iglesias sembla que s' hagi llogat.

L' incomparable Figueras s' ha oblidat de respirar; si pogués dir certas cosas que 'm bullen dintre del cap, parlaria del demócrata; pero ja que ho tinch privat, despedeixo ardentment llagrima per l' insigne catalá.

Ja per fi ha parit la reina;

vull dir que ja s' ha arreglat tot alló del Gran Teatro que tant ha dat que parlar.

M' han dit com á cosa certa qu' han formalment acordat sabaters, sastres, modistas sombrerers y las dels guants, fer lo regalo á n' en Bernis, tant bon punt obri 'ls portals, d' una *Redoma encantada* que porti un tap de brillants.

Foradant la claveguera á un rellotjé han saquejat. Endavant: pot sé algun dia nos escamotejarán fins los nostres quatre quartos sense arribarho á notar; al últim crech que seria lo milló y mes acertat no fer negoci, ser pobre y viure sense menjar; pot sé aixis no 'ns robarian y podriam está en pau.

Després de molt llarga ausencia lo senyor Rom ja ha tornat; ha anat á pendrer las aigües perque estava ardent de sanch; més ara que 'l fret s' acosta diu que 'ns vol torná á obsequiar dantnos sa sanch *refrescada*, per fer copa d' estudiant. Fentnos aquesta finesa lo meu gos hi perderá, perque no 'm sobrará sucre y no n' hi portaré may.

Adverteixo á tots los socios que 'm vulgan felicitar, que seré fora de casa fins que hagi passat Nadal.

BALDOMERO ESCUDÉ YNA.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Acaba de publicarse á Paris un llibre de madame Cornu, intima amiga del Emperador Napoleon III y de la seva esposa.

Conté aquest llibre moltes anécdotas y entre ellas s' hi troba la següent:

«Trobanse ja en lo desterro, vaig recordarli las vegadas que l' hi havia indicat los meus pressentiments sobre lo funest que havia de ser l' imperi parlamentari.

—Si, es veritat, vá respondre'm l' Emperador ab amargura. Cap als últims del meu regnat jo vaig ferme orleanista y la meva esposa legitimista... Ben car ho havem pagat.

Una frasse de Dumas:

Una cómica famosa p'els seus escándols, vá participat que acabava de casarse.

—¿Es possible?

—¿Qué 'us estranya?

—Res: que una dona intelligent com vos haja consentit en casarse ab un home, capás de pendre 'us per esposa. Aquest home ha de tenir molt poch talent.

Lo Papa Pio VI no volia sometre 's de cap manera la voluntat de Napoleon I que 'l tenia presoner y tractava de persuadirlo.

Al final de un llarch discurs, digué 'l Papa mirantse 'l fit á fit y somrient:

—¡Comediant!

L' Emperador s' enfadà en gran manera, cridà, picat de péus y semblava que havia de tragarse la terra y lo cel.

Lo Papa 'l deixá fer y sense inmutarse, l' hi digué ab lo mateix tó de véu, ab la mateixa mirada y ab la mateixa sonrisa:

—¡Tragediant!

ESQUELLOTS.

Novetat de la senmana: *Il Dandolo*, 'l formidable barco italiá que ha vingut á visitar las nostras ayguas.

Un mónstruo mari carregat de elements de destrucció, ab un sens fi de bocas que vomitan la mort y l' extermini, proclamant al mateix temps la gloria de Italia.

Pero 'l mónstruo en temps de pau es dócil, está domesticat y deixa trepitjarse, y son á mils las personas que prenen una llanxeta, atravessan lo port y van á visitarlo.

Naturalment, jo també vaig anarhi, per veure al barco y per veure als visitants.

De lluny *l' Dandolo* sembla 'l difunt Teatro Massini, ab la vela treta ó l' antich saló de ball del Prado *Ca-lulan*.

Es tot blanch: no s' ha barallat may, t'è la consciencia tranquila, no ha trencat may cap plat ni cap olla.
¡Ay del dia que s' hi posi!

Perque 'l *Dandolo* es terrible: pot fer molt mal y á n' ell no poden fern' hi. Es una immensa corassa de ferro erissada de canons y ametralladoras.

Y ¡quins canons!
Los que hi ha en las dugas torres de la cuberta son colossals. Per la boca hi passa un home cómodament. ¡Com hi ha mon! Si jo fós marino del *Dandolo*, en dias de vent, hi aniria á dormir la siesta.

—¿Qué allargan molt aquets canons? preguntava un pagès.

—¡Uy! l' hi responia un jove barceloní. Al ménos allargan un trimestre.

Aquets canons, senyor Rius y Tauler son molt útils. Vági 'ls á veure y enterise'n. De segur que no trobará may més una proporció com aquesta per fer la reforma de Barcelona.

Planta un canó d' aquestos á la Plassa dels Encants, lo carrega, l' enfila en la direcció de la Plassa de Junqueras, dispara, y en ménos de un segon queda obert lo carrer de Bilbao.

Y que si no emplea aquest sistema, aquest carrer de Bilbao que vostè vá inaugurar ja fá deu ó dotze anys, no 'l veurém fet may més.

Las torres ahont los canons están instalats son dignas de s'guirse.

Un home sol gira la immensa torre per medi de una maneta, com si fós una instalació de quadros al viu. (En temps de guerra son *quadros al mort*.)

Un home sol carrega 'l canó y 'l neteja.

Un home sol l' alsa y l' apunta.

Un home sol dispara.

Tot vá ab máquina.

Y encare han de tenir en compte una cosa: l' home sol que fá totas aquestas operacions está sentat tranquilament.

Y es clar: está com si fós á la torre.

Hi ha un' altre departament en lo *Dandolo* que no més l' ensenyan á determinadas personas: lo rebost dels torpedos.

Lo torpedo es un peix de ferro, farcit de metralla y dinamita.

L' enjegan y marxa tot sol per sota l' aygua, topa ab un barco enemich y reventa.

Lo barco que t'è aquest *mal encontra* ja ha begut oli, se 'n vá á fons sense remey.

Lo torpedo es un *petardo* en gran escala.

Cada torpedo costa dotze mil pessetas.

Al ménos lo barco destruhit per aquest sistema, t'è un consol.

L' hi fan un enterro de primera classe.

Cada tiro dels canons de las torres val quatrecentos duros.

Lo proyectil es d' acer y pesa una tonelada.

De manera, que al que t'è una casa molt vella: encare l' hi fan un favor si 'l *Dandolo* s' encarrega de tirarli á terra:

S' estolvía jornals, y arreplega 'l proyectil.

Per ferro vell, sempre n' hi donarian un centenar de duros.

Ningú més amable que la tripulació del *Dandolo*.

Condescendents en extrém, los oficials se desviuhen per obsequiar y complaure al públich que 'ls visita.

¡Y aquell parlar tant fit!

Tots semblan galans joves de la companyia de la Marini.

Y tant bons xicotols!

Un dia 'l *Dandolo* estava plè de nenas macas; rosas, morenas, castanyas, n' hi havia per tots los gustos.

Se veyan uns pamets qu' enlluernavan.

Y pujant y baixant las escalas del pont, cada parell de pantorrillas, que n' hi havia per perdre 'l senderi.

—Jo al vostre puesto faria una cosa, vaig dirli á un oficial.

—¿Qué?

—Home, are que teniu un cargament tan cayo, encendria las calderas, y ¡abur! Me las enduria. ¿Quina conquista millor que aquesta?

L' oficial vá posarse á riure y digué:

—¡Pobre *Dandolo*, si feyan lo que vos diheu! Encare no hauriam sortit del port que ja no seriam amos de res. Lo barco y nosaltres seriam esclaus de las vostras

paisanas. ¡Y ab aquets ulls que tenen, que fan més estragos que 'ls grans canons de las torres!

—¿Qu' es lo *Dandolo*? * * * Perqué l' heu fet? ¿Qué 'us proposéu? vaig preguntarli á un patriota italia.

—Italia es jove, vá respondre 'm, y per entretenirla l' hi hém comprat aquesta joguina.

La prempsa s' ha ocupat de un borni, que mediant una bona propina donava cédulas á tothom que n' hi demanava.

Per aquets fraus, ningú més apropósit que 'ls bornis. Com que tenen un ull aclucat, sempre sembla que fan l' ullet, y está clar, lo públich s' hi deixa caure.

Are surten ab que á Alemania s' han trobat los restos del Cid Campeador, que també existeixen á Burgos.

¿Quins son los verdaders?

Aquí dels esperitistas, y si ells no 'm treuhen de apuros, haurém d' esperar lo dia del Judici, á veure si surten dos Cids al vall de Josafat.

Seria curiós.

Definició de la canya de pescar:

«La canya de pescar es un aparato que t'è dos puntas, á la una de las quals hi ha un am, y á l' altra un tonto.»

Res tant deliciós com lo telégrafo á Espanya. Judiquin sinó pel cas que cita un periódich:

Desde Orense van posar un parte que deya:

«Muerto Pablo repentinamente. Juzgado llama herederos.»

Lo telégrama arribá en aquesta forma:

«Muerto palos repentinamente. Juzgado mama herederos.»

Entre dos diputats:

—Vaja, que 'ls téus electors han d' estar contents.

En tota la legislatura ni una sola vegada has obert la boca en públich.

—Dispensa, noy: cada vegada que tú has prés la paraula, jo hi badallat. Ab això calcula si l' hi oberta.

QUENTOS.

En Pere es un avaro de set solas.

Passant ab un amich pel Piá de Palacio se l' hi acosca una pobra dona vella, xacrosa, plena de miseria, que 'l veurela sols, fá llástima.

L' amich l' hi dona dos quartos; en Pere res.

—¿Y vostè senyor? Una caritat per mort de Déu...

—Déu vos fassa bé germana, respon l' avaro.

L' amich:

—Sembla mentida... tant rich y tant mesquil

—¿Mesqui jo? exclama en Pere ¡volsti jugar cinch duros que l' hi dono mitja pessela?...

Conversa galant:

—Lo nostre cor, senyora, es com la pedra foguera: picanthi ab lo ferro del amor de vostés, treu xispas desseguida

—Vaya uns cors més atrassats.

—¿Qué vol dir?

—Que las pedras fogueras ja han passat de moda.

Are s' usan los mistos que fregant s' encenan.

Conversa:

—Vamos á veure, Andréu. ¿Per quin motiu no voís que 'l teu fill se casi? Un dia ó altre ho t'è de fer.

—Bueno, si, qu' esperi á que se 'm mori la dona.

—Vaya una raresa.

—No es raresa: de cap manera vull jo que la méva senyora 's converteixi en sogra.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Tres lletres forman lo meu total, y sols tenintme la dona val.

Ser molt dos-tres per mi es fatal; pero hu-dos me convé estar, puig tres-hu mort féslich me fá.

Dos-Prima es carta ¡ho vols més clar? Donchs sense tot se menja mal.

UN RECOLETO.

II.
A las festas de Total lo fill de la *Un-quart* vá anar y una bona *tres-segona* sa mare l' hi va comprar.

PEPET SIMPÁTICH.

MUDANSA.

No paguis, si vols comprá, mes de lo que *tot ab a*

Qu' es molt prim te probaré lo total posat ab e

De tothom se fá aburri l' home qu' es *total ab i*.

Y algun aucell he mort jo al empendre 'l *tot ab o*.

UN TAPÉ Y F. DE T.

TRENCA-CAPS.

Dn. A. Roca.

Formar ab aquestas lletres lo nom de una població de Catalunya.

SIR BYRON.

ROMBO.

•••
•••••
•••

Combinar los pichs ab lletres que llegidas vertical y horizontalment. diguin: 1.ª Una lletra.—2.ª Utensih que serveig per tapar.—3.ª Nom de dona.—4.ª N' hi ha en las casas.—5.ª Una lletra.

J. V. G.

CONVERSA.

—¿Ahont vas Eduardo tant demati?

—L desitg de veure á la méva xicota m' ha tret del llit.

—¿Com se diu?

—Tots dos ho hém dit, búscá 'u,

ANTICOT PETIF.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Carrer de Barcelona.

1 2 3 4 5 6 7 8.—Comestible.

6 5 9 9 8 7 5.—Poble de Catalunya.

4 2 3 6 8 9.—Util de cuina.

4 2 9 8 6.—Home públich.

4 2 3 5.—Un fruit.

9 8 6.—Per vestir y per pescar.

3 8.—Nota musical.

GEROGLÍFICH.

Dimars

NI VI

L

00000

en

G

1881

ALP

RES

00000

EUDALT SALA

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª.—*Pa-vi-a*.

2. ID. 2.ª.—*Di-a-ri*.

3. MUDANSA.—*Gendre-Pendre-Vendre*.

4. CONVERSA.—*Mona*.

5. ROMBO DE PARAULAS.

X
P I T
X I P R E
T R O
E

6. TRENCA-CAPS.—*Rigoletto*.

7. QUADRAT NUMÉRICH.

5 7 6 8 3
3 6 5 7 8
7 3 8 6 5
8 5 7 3 6
6 8 3 5 7

8. GEROGLÍFICH.—*A las penas punyaladas*.

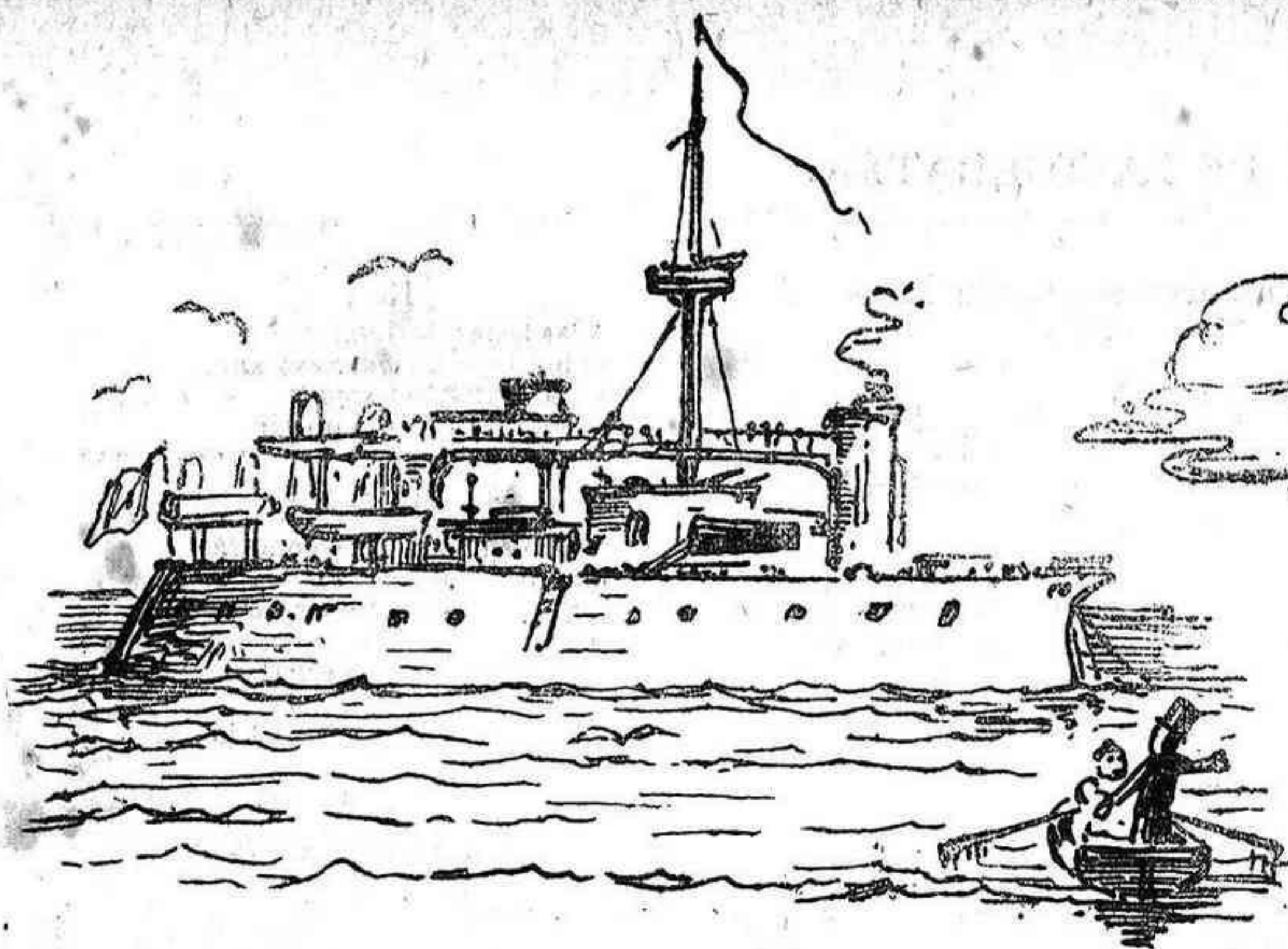
ALMANACHS AMERICANS DE PARET.

AB XARADAS, EPÍGRAMAS, ENDEVINALLAS Y FINIS GUIATS PER LAS QUINERAS.

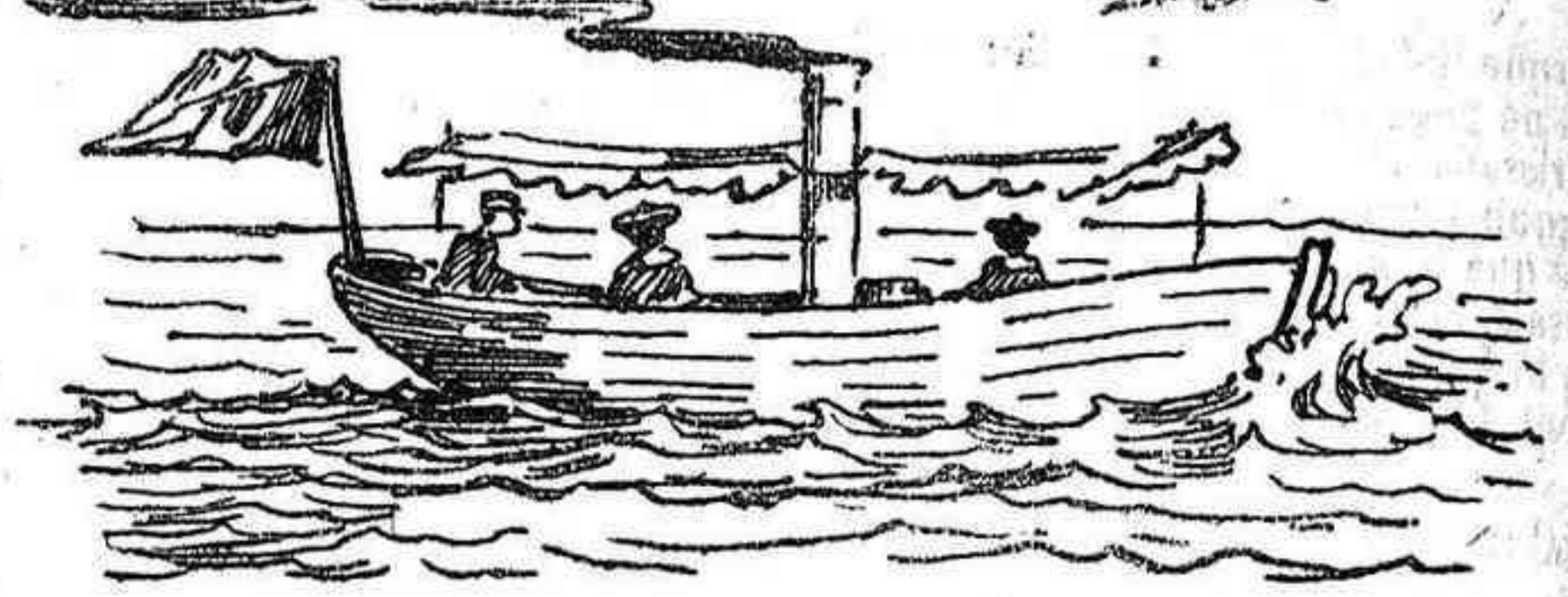
Gran assortit per tots los gustos y totas las fortunes. Dibuxos variats, cromos perfectes, incrustacions d' or, formas distintas y elegants, tamanyos de totas classes y preus baratissims, desde 1/2 rals fins á 18. Tot això ho trobaran en la llibreria de 'n Lopez, Rambla del mtj, 20. Vajin á veure'ls y se convenceran que no exagerem.

VENTA AL PER MAJOR Y MENOR. Als correspon-sals s' otorgan grans rebaixas.

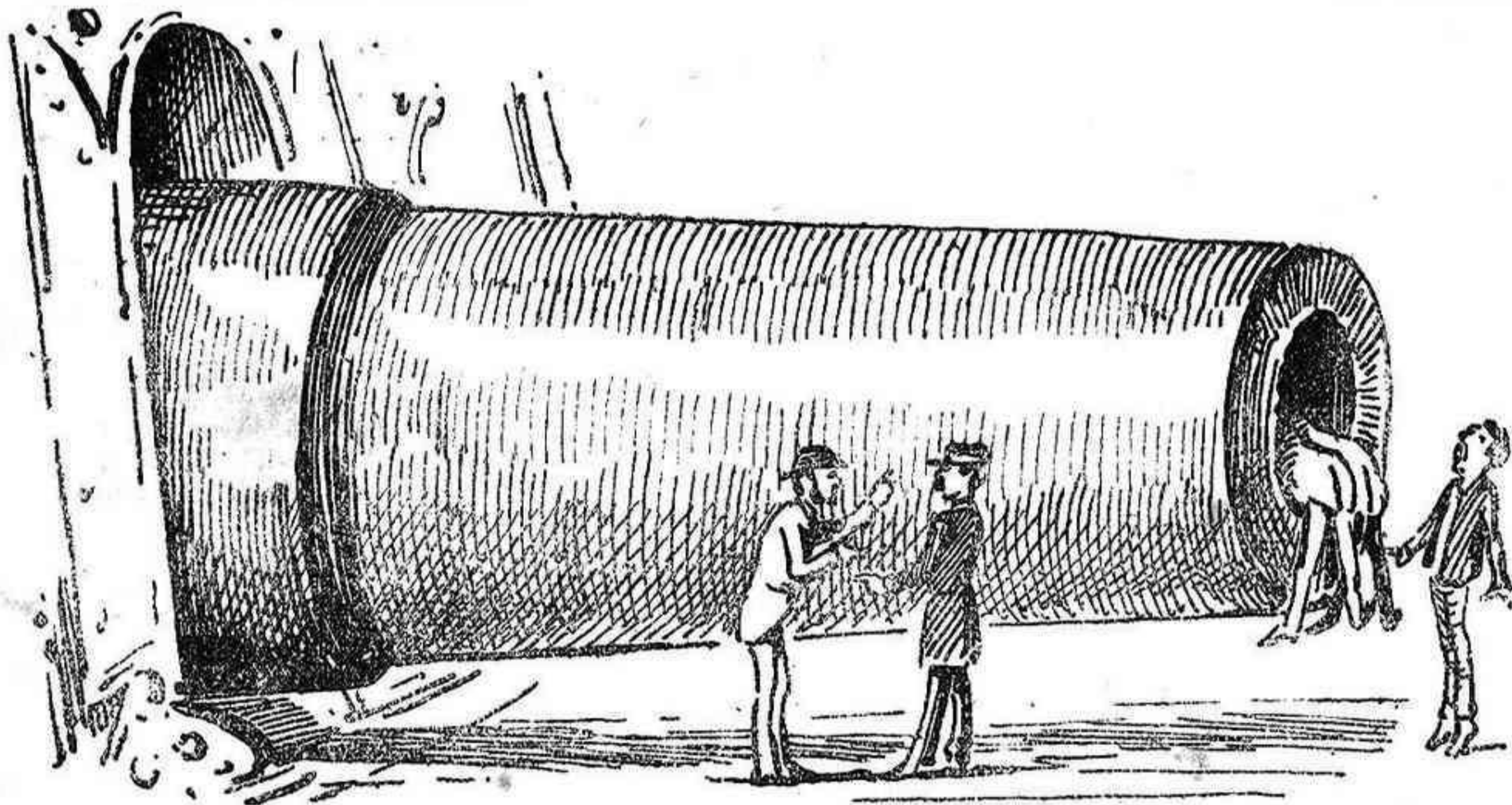
Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, arch del Teatro. 21 y 22.

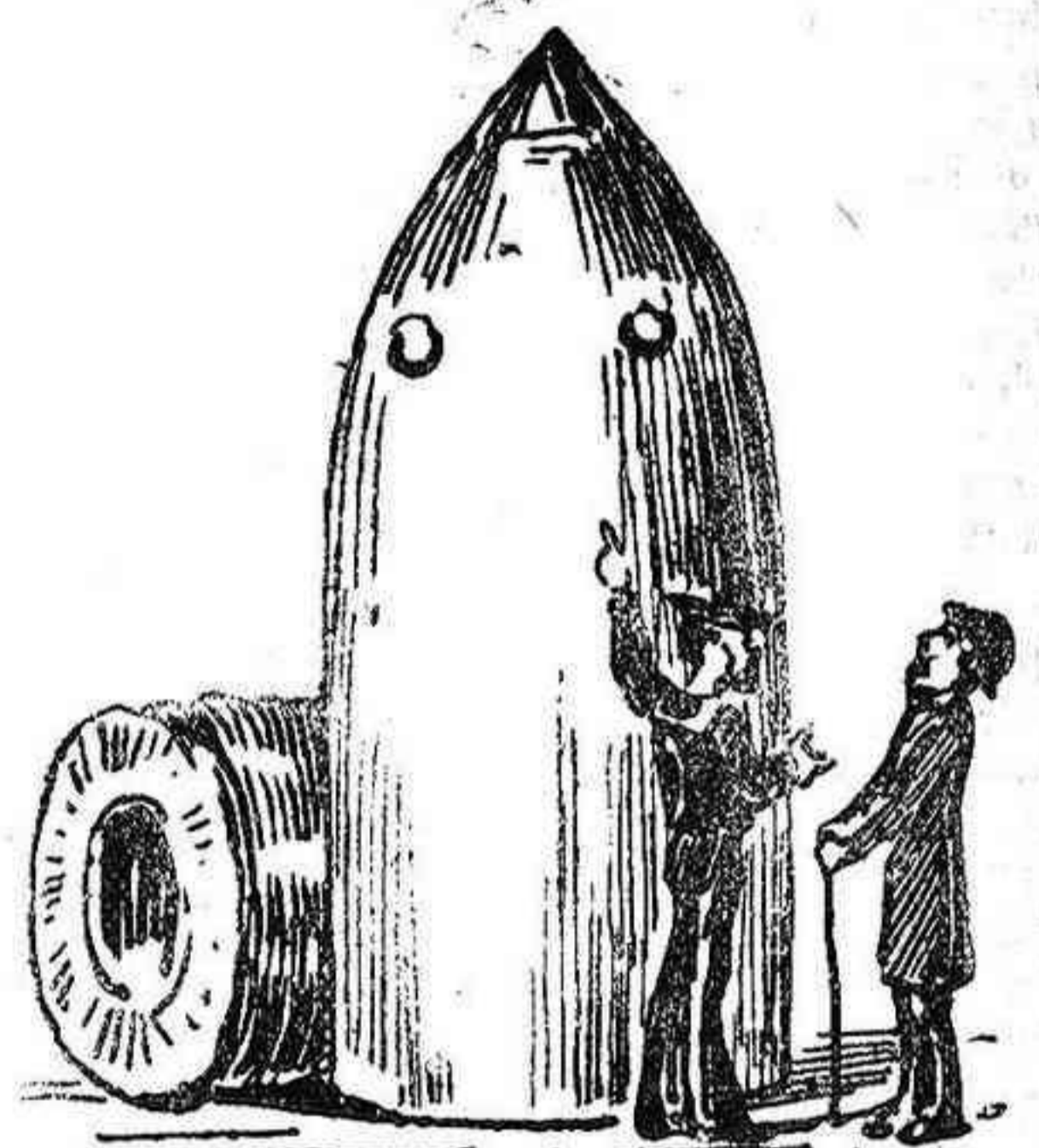
—Home, barquillero, vos hi dit que 'm portessiu á veure 'l barco italiá, y 'm duhéu á veure la Ciutadela.

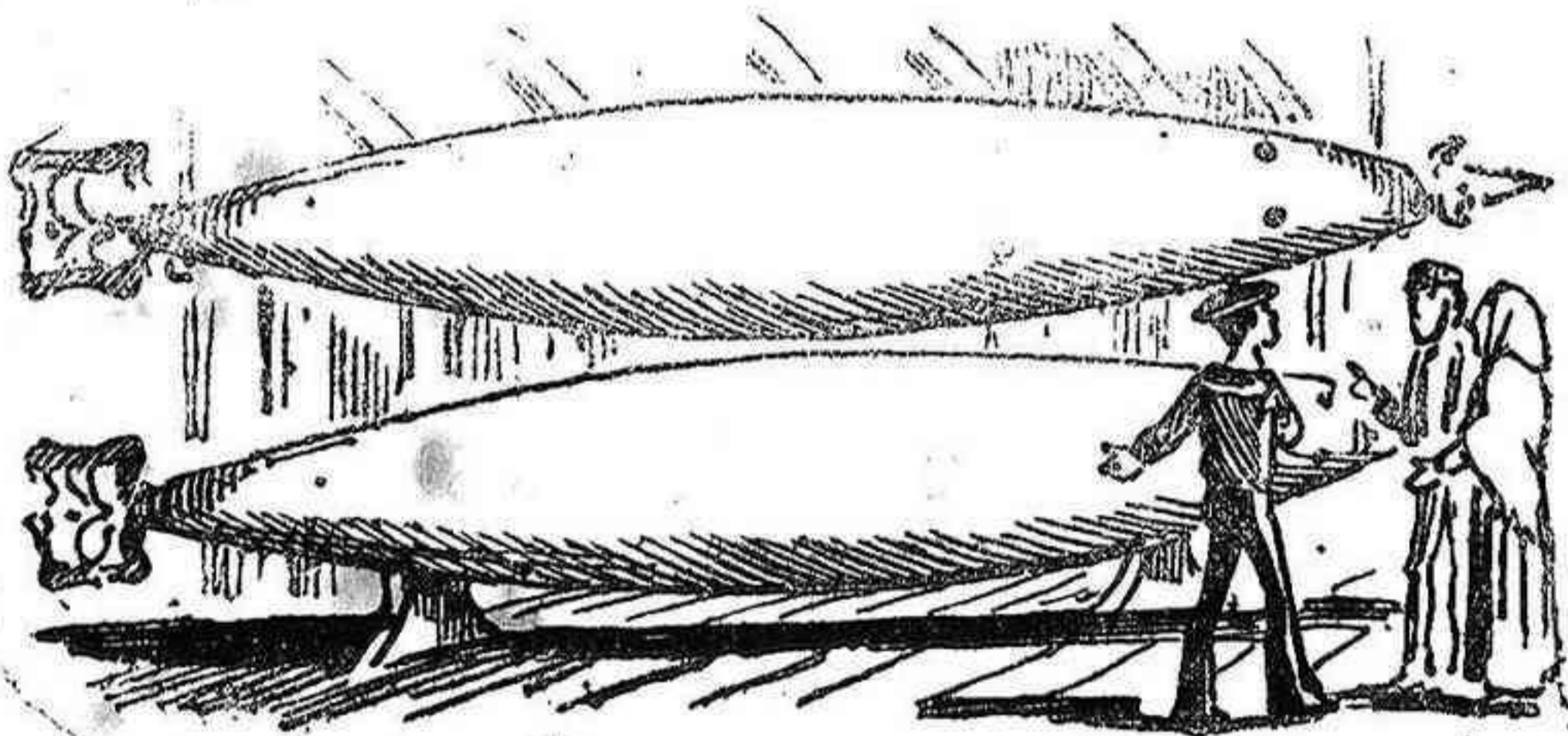
La recadera de la casa que may s'atura ni ab los soldats ni ab los municipals.

—Digui Sr. capitá ¿qu' es lo túnel sub-mari que porta á Inglaterra?
—No home, aixó es un canó-padre.

—¿Qu' es aixó?
—Las balas.
—Balas góticas, porque acaban en punxa.

LOS TORPEDOS.

—Mira Joan si 'n son d' espavilats, porque 'l menjá no 'ls falli, portan tonyina de repuesto.

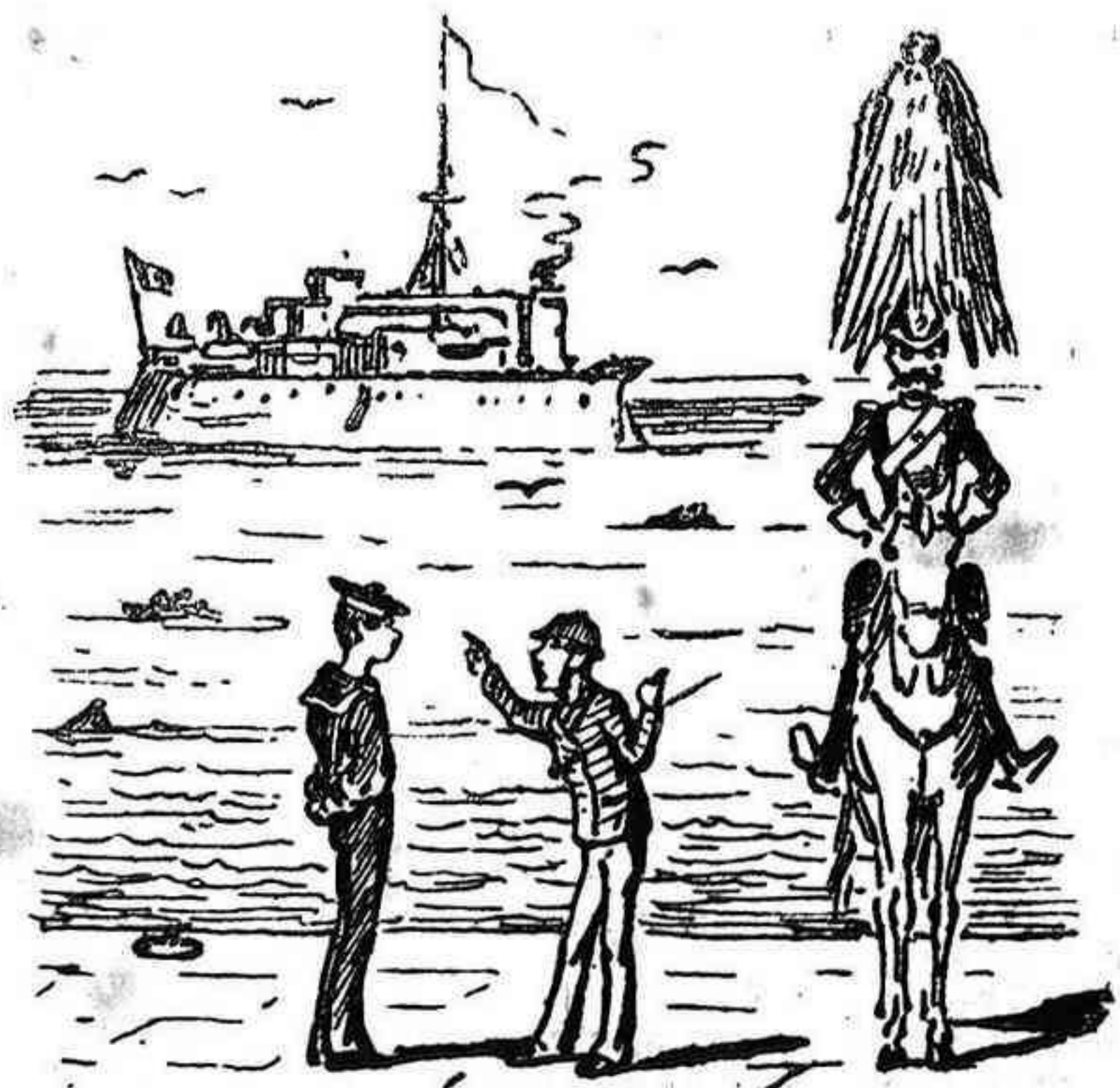
LAS AMETRALLADORAS.

—¿Qu' es l' orga per cantá l' ofici 'ls diumenjes?
—Quan l' enémich s' acosta, si qu' es un orga: un orga de rahons.

LAS ESCALAS.

Que digan lo que vulgan: lo Dandolo es un barco que té molt bonas vistas.

PATRIOTISME DE UN BARCELONÍ.

Italia pot tenir barcos grossos; pero municipals d' aquestos se 'ls ha de mirar.